

Toespraak van paus Franciscus ter gelegenheid van de samenkomst van de verantwoordelijken voor catechese van de Europese bisschoppenconferenties

Broeders en zusters, goeiemorgen en welkom!

Met veel vreugde verwelkom ik jullie hier. Tijdens deze samenkomst hadden jullie als verantwoordelijken voor catechese in de verschillende Europese kerkprovincies de gelegenheid om te overleggen over het nieuwe *Directorium voor catechese*, dat vorig jaar werd gepubliceerd. Ik dank aartsbisschop Rino Fisichella hartelijk voor dit initiatief, dat volgens mij zeker uitgebreid zal worden naar de bisschoppenconferenties van de andere continenten, zodat de reis van de catechese rijker kan worden door zoveel lokale ervaringen.

Ik ben net terug van het Internationale Eucharistische Congres, dat om de drie jaar in Budapest doorgaat. Dit is een mooie kans om na te gaan hoe de inzet van de catechese zich in de evangelisatie kan verderzetten met de blik op het mysterie van de eucharistie. We mogen niet vergeten dat het vieren van de eucharistie een bevoorrechte plek voor de catechese is, waar we als broeders en zusters samenkomen om samen steeds meer de wegen van Gods aanwezigheid in ons leven te leren kennen.

Ik denk vaak aan de passage in het Evangelie volgens Mattheüs waarin de leerlingen aan Jezus vragen: “Waar wilt u dat we voorbereidingen treffen zodat u het pesachmaal kunt eten?” (26, 17). Jezus’ antwoord toont mooi aan dat Hij alles reeds had voorbereid: Hij kende de weg die iemand met een waterkruik aflegde, Hij kende de bovenkamer die reeds klaar was (cf. Lc. 22, 10-12); en, zonder het te zeggen, voelde Hij goed aan wat er leefde in het hart van Zijn vrienden over wat er in de volgende dagen stond te gebeuren.

De eerste woorden waarmee Hij hen wegzendt zijn “Ga naar de stad” (Mt. 26, 18). Dit detail, waarbij ik aan jullie en jullie taak denk, maakt dat we de weg van de catechese kunnen herdenken als een moment waarop christenen die zich voorbereiden om het hoogtepunt van het mysterie van het geloof te vieren, uitgenodigd worden om eerst ‘naar de stad’ te gaan, om mensen te ontmoeten te midden van hun dagelijkse bezigheden. Zoals het nieuwe *Directorium* stelt, is catechese geen abstract overbrengen van theoretische kennis die van buiten geleerd moet worden, zoals wiskundige of chemische formules. Het is eerder de mystagogische ervaring van mensen die hun broeders en zusters leren ontmoeten op de plek waar ze leven en werken, omdat ze zelf Christus ontmoet hebben, die hen gevraagd heeft missionaire leerlingen te worden. We moeten in het hart van de catechese de nadruk blijven leggen op de boodschap: *de verrezen Jezus Christus houdt van jou en laat je niet in de steek!* Deze eerste verkondiging kan niet genoeg herhaald worden tijdens de verschillende etappes op de weg van de catechese.

Daarom stelde ik het *ambt van catechist* in, zodat de christelijke gemeenschap de nood zou voelen om deze roeping aan te wakkeren en om de dienst te ervaren van die mannen en vrouwen die, vanuit het vieren van de eucharistie, een steeds groter verlangen voelen om als verkondigers het geloof over te brengen. Zowel mannelijke als vrouwelijke catechisten zijn getuigen die zichzelf ten dienste stellen van de christelijke gemeenschap om de geloofsverdieping in het concrete dagelijkse leven te ondersteunen. Ze verkondigen zonder ophouden het Evangelie van

barmhartigheid, ze zijn in staat om de nodige openheid en nabijheid te vertonen waardoor ze Gods Woord sterk aanvoelen en het mysterie van de eucharistie te vieren door de goede vruchten van de naastenliefde op te dragen.

Zoals ik vorige maandag in de kathedraal van Bratislava zei, is evangelisatie nooit gewoon een herhaling van het verleden. De grote heilige verkondigers zoals Cyrillus en Methodius, zoals Bonifatius, waren creatief, vanuit de creativiteit van de Heilige Geest. Ze brachten nieuwe wegen aan, ze vonden een nieuwe taal en een nieuw 'alfabet' uit om het Evangelie over te brengen en de inculturatie van het geloof te verzorgen. Dit veronderstelde dat ze konden luisteren naar mensen en naar het volk waarbij ze verkondigden: luisteren naar hun cultuur, hun geschiedenis. Dat luisteren is niet oppervlakkig, met vooraf opgestelde antwoorden reeds gereed in de achterzak, neen! Echt luisteren, en al die culturen en talen, zeker al wat ongezegd en onverwoord blijft, vergelijken met Gods Woord, met Jezus Christus, het levende Evangelie. Ik herhaal mijn vraag: *is dit niet de meest dringende taak voor de Kerk te midden van de volkeren in Europa?* De grote christelijke traditie van dit continent mag geen historische relikwie worden; anders is het niet langer een 'traditie'! Traditie is ofwel levend ofwel niet. En catechese is ook traditie; levend, van hart tot hart, van geest tot geest, van leven tot leven – met passie en creativiteit, vanuit de aanzet van de Heilige Geest.

Goede vrienden, graag zou ik via jullie mijn persoonlijke dankbaarheid willen doorgeven aan al die duizenden mannelijke en vrouwelijke catechisten in Europa! Ik denk in het bijzonder aan hen die zich de komende tijd weer geheel inzetten voor kinderen en jonge mensen die zich voorbereiden om de weg van hun christelijke initiatie verder te zetten. Maar ik denk ook aan iedereen. Moge de Maagd Maria voor jullie voorspreken, zodat de Heilige Geest jullie altijd mag bijstaan. Ik begeleid jullie met mijn gebed en met de pauselijke zegen.

En vergeet alstublieft niet voor mij te bidden.

Dank!

Vaticaanstad, vrijdag 17 september 2021